

בעניין: מפעל המים כפר סבא אגודה חקלאית שיתופית בע"מ
(להלן - "האגודה")

ובעניין: הארכת כהונת הוועד הממונה

החלטה

רקע

1. האגודה הינה אגודת מים, אשר הוקמה בשנת 1931, ומספקת מים בעיקר לתושבי העיר כפר סבא. בשנת 2002 הותקנו על-ידי השר הרלוונטי תקנות שקבעו כי מועצת עיריית כפר-סבא תשמש אסיפת המורשים של האגודה ובהתאם לכך נוהלה האגודה. אסיפת המורשים האמורה הייתה גם מי שבחרה את ועד האגודה.
2. ביום 13.2.2020 מונה לאגודה ועד ממונה, בהחלטה של סגן רשם האגודות השיתופיות דאז. סגן הרשם הורה על מינוי ועד ממונה, מכוח תקנה 28א(א)(2) לתקנות האגודות השיתופיות (רשויות האגודה), תשל"ה-1975. אחת ממשימותיו המרכזיות של הוועד הממונה הייתה עדכון פנקס החברים של האגודה, באופן שניתן יהיה לשוב ולכנס אסיפות כלליות (סעיף 53 להחלטה).
3. לאחר ההחלטה הוגשה על-ידי הוועד שקדם לוועד הממונה בקשה לעיון חוזר בהחלטה, בפני מ"מ רשם האגודות השיתופיות דאז. בקשה זו נגעה בעיקרה לסוגיות של זכות טיעון. לאחר שניתנה לכל הצדדים הזדמנות לטעון טענותיהם, החליטה מ"מ רשם האגודות ביום 8.11.2020, להמשיך ולנהל את האגודה באמצעות ועד ממונה. בהחלטתה קבעה מ"מ הרשם כי המצב בו מועצת העירייה משמשת אסיפת המורשים מעוררת קשיים עקרוניים שיש לתת עליהם את הדעת, ולמעשה מקשה מאד על ניהולה השוטף של האגודה, בין היתר משום שהיא "מייבאת" לניהול האגודה מחלוקות קואליציוניות ופוליטיות ממועצת העירייה (סעיפים 24 ו-41 להחלטה).
4. בהתאם לכך הוחלט להותיר את מינוי הוועד הממונה על כנו, מן הטעם שמצבה הכלכלי והחברתי של האגודה מצדיקים מינוי ועד ממונה, ומכוח תקנה 28א(א)(8) לתקנות רשויות האגודה. נקבע כי הוועד הממונה ידרש לקשיים שבניהול האגודה ויציע דרכים לפתרון.
5. הרכב הוועד הממונה שונה כך שהתווספו לו עוד נציגים בהמלצת חברי אסיפת המורשים, אך נדרש שיהיו נטולי זיקה פוליטית פומבית. תקופת הכהונה של הוועד הממונה מסתיימת היום.

6. ביום 30.12.2020 בהתאם להחלטת מ"מ רשם האגודות השיתופיות, מונו שלושה חברים נוספים. החל מאותו מועד הרכב הוועד הממונה כולל שלושה חברים חיצוניים ושלושה נוספים שהומלצו על ידי חברי מועצת העיר.
7. הוועד הממונה שקד על תיקון תקנון, שעיקרו מינוי גוף ניהולי נטול זיקה פוליטית על ידי אסיפת המורשים – מועצה – והעברת רוב סמכויות הניהול אליו, והכול כדי לתת מענה לקשיים שתוארו לעיל.
8. ביום 1.7.2021 נערך דיון באסיפת המורשים בהצעת הוועד הממונה לתיקון תקנון האגודה. לאור הערות חברי אסיפת המורשים והערות הציבור, נקבע דיון נוסף בנושא לאסיפת המורשים שהתקיימה ביום 18.1.2022. בעת קיום אסיפת מורשים זו, התקבלה, מסיבה שטרם הובררה, החלטה להוריד נושא זה מסדר היום.
9. ביום 26.12.2021 הגישו 54 חברי האגודה עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק בבקשה למתן צו על תנאי ולצו ביניים כנגד שרת הכלכלה והתעשייה, רשמת האגודות השיתופיות, הוועד ממונה ואסיפת המורשים של האגודה- בג"ץ 8851/21.
10. בעתירתם מבקשים העותרים, בין היתר:
- צו על תנאי כנגד שרת הכלכלה והתעשייה לביטול תקנות האגודות השיתופיות (מפעל המים כפר סבא אגודה חקלאית שיתופית בע"מ), תשס"ג-2002, (להלן: "תקנות מפעל המים").
 - צו על תנאי כנגד רשמת האגודות השיתופיות והוועד הממונה המורה לעדכן את פנקס החברים ולקיים בחירות למוסדות האגודה כפי שנקבע בתקנון האגודה.
 - צו על תנאי כנגד רשמת האגודות השיתופיות המורה למנות ועד ממונה מקרב חברי האגודה עם סיום כהונתו של הוועד הנוכחי.
 - צו ביניים כנגד הוועד הממונה ואסיפת המורשים האוסר קבלת החלטות מהותיות באגודה עד לעדכון פנקס הבוחרים וקיום אסיפה כללית.
11. התייחסות רשמת האגודות השיתופיות לעתירה תוגש לבית המשפט, באמצעות מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה כמקובל.
12. ביום 4.1.2022 התקבלה במשרדנו פנייתו של חבר אגודה (הנכלל ברשימת העותרים כאמור לעיל), ובה בקשתו למינוי ועד ממונה מבין חברי האגודה שיפעל לעדכון פנקס החברים באגודה ועריכת בחירות. לטענת הפונה לא נמצא כל טעם בהמשך כהונתו של הוועד הממונה הנוכחי, לאור אי השלמת משימת עדכון פנקס החברים ועריכת בחירות.

13. ביום 11.1.2022 התקבלה במשרדנו פניה מאת ב"כ של מספר חברי אגודה ובה בקשתם כי רשמת האגודות השיתופיות תמנע מלהאריך או לחדש את כהונת הוועד הממונה בהרכבו הנוכחי ותורה על מינוי חברי וועד ממונה חדשים אשר יפעלו לטובת חברי האגודה ולצורך מימוש התכליות לשמן מונו. לטענתם, פעילות הוועד הממונה הינה בניגוד מוחלט להחלטה מיום 13.2.2020 ופעולות שהוועד מבצע מובילות למיזוג או לפירוק האגודה ומשכך אינן בסמכותו ואף לא בסמכות אסיפת המורשים בהתאם לתקנות מפעל המים ותקנות האגודות השיתופיות (רשויות האגודה), תשל"ה-1975 (להלן: "תקנות רשויות האגודה").

14. מנגד, ביום 18.1.2022 התקבל במשרדנו מכתבו של חבר מועצת העיר, בו ציין, כי הוא פונה בשם 7 מחברי מועצת העיר המהווים שליש מבין חברי אסיפת המורשים. במכתבו מבקשים החברים להאריך את כהונת הוועד הממונה עד להשלמת התנאים והמשימות אשר פורטו בהחלטת מ"מ רשם האגודות השיתופיות כאמור לעיל. לדבריהם, הוועד הממונה פעל במהלך השנתיים האחרונות בנאמנות ובמסירות לטובת חברי האגודה ולטובת ניהול ענייני האגודה, נכסיה וקיום מטרותיה. מנגד, טרם השלים הוועד הממונה את משימותיו ובהם השלמת עדכון פנקס החברים ותיקון תקנון האגודה באופן בו יבוטל ניגוד העניינים הנטען (בשל הזהות בין מועצת העירייה ואסיפת המורשים) ועל כן מתבקש להאריך את תקופת מינויו.

15. ביום 22.1.2022 התקבלה במשרדנו פנייתם של שני חברי אגודה אחרים ובו בקשתם להארכת כהונת הוועד הממונה עד להשלמת משימותיו כפי שהוגדרו לו בהחלטות האמורות.

16. ביום 9.2.2022 נערכה פגישה בין הח"מ ונציגי משרדה לראש עיריית כפר סבא, במסגרת פגישה זו ביקש ראש העיר להשיב את ניהול האגודה למתכונתה טרם מינוי הוועד הממונה. לדבריו, טובת חברי האגודה הינה טובת תושבי כפר סבא ועל כן, נבחרי מועצת העיר מייצגים בצורה הטובה ביותר את רצון חברי האגודה. עוד הוסיף, כי לאור האמור, היה מעוניין להעביר את נכסי האגודה תחת ניהול העירייה ואילולא מינוי הוועד הממונה, ניהול משק המים היה מועבר לא מכבר לחברת פלגי השרון, תאגיד מים וביוב עירוני של כפר-סבא.

דיון והכרעה

17. ניהול האגודה והמבנה האירגוני שלה מעוררים שאלות כבדות משקל. הוועד הממונה ביקש לקדם פתרון לקשיים אלו או לחלקם על ידי קידום סוגיית פנקס החברים כדי לסייע לגיבוש רשימה מאומתת ומבוססת של חברי האגודה בעלי העניין. במסגרת זו, ותוך כדי עבודה על התקנון, הציע הוועד להתאים את תנאי כשירות החברים באגודה כך שיתאימו לפנקס הבוחרים לעיריית כפר סבא, בצירוף בקשה לצו מאת שרת הכלכלה והתעשייה המאפשר לאדם מעל גיל 17 להיות חבר אגודה (צו המתגבר על הוראת סעיף 6(1)(א) לפקודה).

18. נכון לכתיבת שורות אלו מאמצי הוועד הממונה לא הושלמו ולא נמצא הפתרון, כך שהאגודה נמצאת עדיין במצב של חוסר יציבות. משכך, מצב הדברים שהוביל להחלטת מ"מ רשמת האגודות השיתופיות למנות את הוועד הממונה הקיים לא השתנה. דהיינו: גם כיום לא ניתן פתרון לקשיים המבניים והמעשיים באגודה הנובעים, בעיקרם, מהזהות בין מועצת העירייה לאסיפת המורשים.

19. בנוסף, הלכה למעשה, קיים קושי משמעותי בכך שמדובר באגודה רבת חברים, אשר אין לה פנקס חברים מעודכן, ועדכון פנקס החברים אינו משימה של מה בכך כלל.

20. לצד אלו, לא מצאתי דופי בפעילות הוועד הממונה אשר עושה כמיטב יכולתו לקדם פתרון ראוי לסוגיה ולנהל את האגודה כמיטב יכולתו.

21. בנסיבות אלו, מצאתי לנכון להאריך את כהונת הוועד הממונה תוך כדי מתן הוראות לפעולתו אשר יאפשרו למשרדנו לבחון את מכלול הדברים כדי לתת מענה ראוי ומתאים לסוגיה, כשטובת חברי האגודה לנגד עיניו.

22. על כן ובהתאם לסמכותי לפי תקנה 28א. (א) (8) לתקנות רשויות האגודה, תוארך תקופת כהונתו של הוועד הממונה בחצי שנה נוספת, עד ליום 14.08.2022, בהרכבו הקיים.

23. הוועד הממונה ימשיך לנהל את עניינה השוטפים של האגודה ולצד זאת ימסור למשרדי הרשמת תוך 60 ימים התייחסות מפורטת לסוגיות הבאות:

א. משמעות העברת פעילות המים לתאגיד העירוני, מבחינת עלויות, נכסים, תשתיות, מחירי מים וכיו"ב. בסוגיה זו יידרש הוועד להתייחס לניהול נכסי האגודה תחת מטריית האגודה הקיימת.

ב. משמעות העברת כלל פעילות האגודה לתאגיד העירוני, בין במיוחד עם פעילות המים ובין בנפרד. במסגרת זו מתבקש הוועד הממונה להציג חלופות שונות על משמעויותיהן על כלל הגורמים המעורבים.

24. לאחר קבלת התייחסות הוועד הממונה, תבוצע על ידי משרדנו הערכת מצב לבחינת מצבה של האגודה והחלופות העומדות לפתרון הסוגיה. למען הסר ספק, לא תתקבל החלטה כלשהי בנוגע לעתיד האגודה מבלי שתנתן לכל מי שיבקש להשמיע עמדתו בעניין.

שלומית שיחור-רייכמן, עו"ד
רשמת האגודות השיתופיות

היום, י"ג אדר א תשפ"ב, 14 פברואר 2022
המזכירות תעביר העתק החלטתי זו למפקח האזורי,
לוועד הנהלה ולכל הגורמים המעורבים